

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDOW NOWY W RZESZOWIE**

**PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

.

Rzeszów, styczeń 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP - PODSTAWA FORMALNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
2. ZAKRES PROGNOZY	3
3. GŁÓWNE CELE PROGNOZY	4
4. POWIĄZANIA PROGNOZY Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	6
6. USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE	6
7. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE	11
8. SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY	23
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	25
10. ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, CZASOWE LUB DŁUGOTRWĄLE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU OBJĘTEGO MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA ORAZ TERENY CHRONIONE	28
11. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE NA ŚRODOWISKO	34
12. ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO PLANOWANYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE	34
13. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZ SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP	35
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	35
OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ	39

1. WSTĘP - PODSTAWA FORMALNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Konieczność opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie wynika z zapisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projektem mpzp nr 342/9/2023 objęto obszar, o powierzchni około 32,38 ha, położony w północnej części miasta Rzeszowa, na osiedlu Pogwizdów Nowy, pomiędzy ul. Warszawską a rzeką Mrowla.

2. ZAKRES PROGNOZY

Zakres prognozy określają przepisy art. 51 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzona prognoza

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- informacje o przewidywanych możliwościach transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- informacje o metodach analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań.

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska;
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu;
- przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji ustaleń projektu planu;

- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszarów Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie, pismo znak .

3. GŁÓWNE CELE PROGNOZY

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w projekcie mpzp 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie, kierunki zagospodarowania przestrzennego wpłyną na środowisko oraz w jakim stopniu idea zrównoważonego rozwoju została uwzględniona w projektowanym dokumencie i jakie mogą być konsekwencje, tak negatywne jak i pozytywne dla środowiska, w wyniku realizacji działań przewidywanych w opracowanym projekcie planu.

Szczegółowe cele prognozy dotyczą:

- wyeliminowania jeszcze na etapie sporządzania projektu planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia;
- oceny skutków oddziaływania przyjętych kierunków zagospodarowania na środowisko oraz związanego z tym określenia wpływu przeznaczenia terenów na poszczególne rodzaje użytkowania, a także określenie warunków zagospodarowania tych terenów;
- oceny wprowadzenia ustaleń dotyczących użytkowania analizowanych terenów dla zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych;
- oceny na ile ustalenia projektu planu pozwolą na zachowanie istotnych wartości i zasobów środowiska oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Podsumowując, prognoza przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie ze sobą realizacja ustaleń mpzp 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie na

poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy przyrodnicze, krajobraz, ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

4. POWIĄZANIA PROGNOZY Z INNYMI DOKUMENTAMI

Formalnie i merytorycznie z prognozą powiązane są takie dokumenty jak:

- projekt uchwały Nr Rady Miasta Rzeszowa z dnia w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023 - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie Departamentu Monitoringu Środowiska;
- Stan środowiska w województwie podkarpackim – Raport 2020, GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie Departament Monitoringu Środowiska 2021 r.;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- Program ochrony przed hałasem dla miasta Rzeszowa na lata 2018 – 2022, (uchwała Nr LXII/1437/2018 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 10 lipca 2018 r.);
- Program ochrony środowiska miasta Rzeszowa, Rzeszów 2021 r. (uchwała Nr XLIV/933/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 30 marca 2021 r.);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Rzeszowa – 2022 rok;
- Program ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów – aktualizacja z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} wraz z rozszerzeniem związanym z osiągnięciem krajowego celu redukcji narażenia i z uwzględnieniem poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz z Planem Działań Krótkoterminowych” - 2023 r. EKOMETRIA Sp. z o.o. Biuro Studiów i Pomiarów Proekologicznych, Gdańsk;
- Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu - RDOŚ w Rzeszowie, 2011r.
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;

- Plan Adaptacji do Zmian Klimatu Miasta Rzeszowa do roku 2030, załącznik do uchwały Nr XVII/332/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 sierpnia 2019 r.;
- ustawy i rozporządzenia dotyczące ochrony środowiska.

5. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa zasady kształtowania struktury przestrzennej i politykę przestrzenną, a w następnej kolejności uszczegóławia wybrane elementy kształtowania przestrzeni.

Z uwagi na skalę opracowania i wynikający z tego stopień szczegółowości informacji, dla przeprowadzenia prognozy skutków realizacji ustaleń zawartych w opracowanym projekcie planu przyjęto metody subiektywne oraz w miarę możliwości metody obiektywne.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano dane fizjograficzne, przyrodnicze i inne dostępne dane sozologiczne obejmujące obszar objęty opracowaniem planistycznym;
- dokonano oceny projektu planu w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska i przyrody.

6. USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE

Projekt mpzp nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie obejmuje obszar o powierzchni około 32,38 ha, położony w północnej części miasta Rzeszowa, na osiedlu Pogwizdów Nowy, pomiędzy ul. Warszawską a rzeką Mrowla.

W projekcie planu wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, oznaczone na części graficznej projektu planu symbolami:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- KDL – teren dróg lokalnych;
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- KP – teren komunikacji pieszo-rowerowej;
- KKK-WS – teren komunikacji kolejowej lub wód powierzchniowych śródlądowych;
- WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- ZN – teren zieleni naturalnej;
- ZP – teren zieleni urządzonej.

Teren projektu planu lub jego część położone są:

- w granicach obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki PLH 180043, który został oznaczony w części graficznej projektu planu;
- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody (OLS) dla Lotniska Rzeszów–Jasionka (EPRZ), w granicach których zakazuje się:
 - lokalizacji obiektów naturalnych i sztucznych, w tym obiektów budowlanych, o wysokości większej niż maksymalne wysokości określone przez te powierzchnie;
 - budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych;
- w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę (BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych (LUN);
- w pasie ograniczeń w zagospodarowaniu w sąsiedztwie obszaru kolejowego, które zostały oznaczone w części graficznej;
- w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały oznaczone w części graficznej;
- w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 Dębica - Stalowa Wola – Rzeszów, który został oznaczony w części graficznej.

Zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągowej;
- odprowadzenie ścieków komunalnych – do sieci kanalizacji sanitarnej;
- gospodarowanie wodami opadowo-roztopowymi nie wymagającymi oczyszczenia lub odpowiednio oczyszczone:
 - odprowadzenie po terenie lub do istniejących rowów, których odbiornikiem jest rzeka Mrowla, zlokalizowanych poza terenem kolejowym;
 - zretencjonowanie z możliwością wykorzystania do celów gospodarczych lub z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury
 - z terenów dróg i komunikacji - odprowadzenie do kanalizacji deszczowej;
 - zakazuje się odprowadzenia po terenie lub do rowów znajdujących się na obszarze kolejowym, oraz korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających
- zaopatrzenie w energię elektryczną:
 - z sieci elektroenergetycznej,
 - z instalacji odnawialnych źródeł energii;
- gospodarowanie odpadami na zasadach obowiązujących w mieście;

W projekcie mpzp ustalono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemu komunikacji.

Wybrane przepisy szczegółowe

1MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

- teren do zagospodarowania jako część działki budowlanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- na terenie zakazuje się zabudowy;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 50%;

1KDL – teren drogi lokalnej

- teren do zagospodarowania jako część pasa drogowego – kontynuacja ul. Łąkowej;
- szerokość jezdni – nie mniejsza niż 5 m;
- nakazuje się lokalizację co najmniej jednostronnego chodnika.

2KDL – teren drogi lokalnej

- teren do zagospodarowania jako część pasa drogowego drogi lokalnej;
- na terenie nakazuje się lokalizację drogi dla pieszych lub drogi pieszo-rowerowej.

KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej

- szerokość jezdni nie mniejsza niż 4,5 m;
- chodnik – co najmniej jednostronny;
- ww możliwe do realizowania w formie ciągu pieszo-jezdnego – szerokość nie mniejsza niż 5 m.

KP – teren komunikacji pieszo-rowerowej

- przeznaczenie uzupełniające: teren komunikacji drogowej wewnętrznej (szerokość nie mniejsza niż 4,5 m) i teren infrastruktury technicznej, tj. teren: elektroenergetyki (możliwa lokalizacja stacji transformatorowej na wyodrębnionej działce), telekomunikacji, stacji gazowej, pompowni wody, pompowni ścieków, ciepłownictwa;
- teren należy zagospodarować jako publicznie dostępny samorządowy ciąg pieszy lub rowerowy;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 30%.

KKK-WS – teren komunikacji kolejowej lub wód powierzchniowych śródlądowych

- ustalono możliwość:
 - lokalizacji urządzeń hydrotechnicznych oraz urządzeń i obiektów przeciwpowodziowych;
 - prowadzenie prac utrzymaniowych koryta rzeki Mrowla;

- lokalizacji kładki pieszo-rowerowej nad korytem rzeki;
- lokalizacji obiektów mostowych związanych z komunikacją kolejową;
- wysokość obiektów związanych z komunikacją kolejową – nie większa niż 20 m;
- zakazano lokalizacji budynków;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 40%.

1ZN – teren zieleni naturalnej

- przeznaczenie uzupełniające:
 - teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
 - teren komunikacji pieszo-rowerowej;
 - teren parkingu;
 - teren zieleni urządzonej;
- określono część terenu wydzieloną liniami podziału wewnętrznego [zp] do zagospodarowania pod zielenią urządzonej;
- zielenią naturalną o przeważającym udziale łąk kośnych;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 85%;
- dopuszczono lokalizację:
 - miejsc do biwakowania i wypoczynku – dostępnych komunikacją pieszo-rowerową, w ilości nie większej niż 3, o powierzchni nie większej niż 150m², z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70%;
 - stanowisk obserwacyjnych o funkcji edukacyjnej;
 - w obrębie ww. – dopuszczono lokalizację obiektów małej architektury i urządzeń rekreacyjnych i wypoczynkowych;

Zasady lokalizacji przeznaczeń uzupełniających:

- teren komunikacji drogowej wewnętrznej – komunikacja drogowa wewnętrzna o nawierzchni przepuszczalnej – służąca do gospodarczego wykorzystania, tj. dojazdu na potrzeby koszenia łąk oraz jako dojazd do parkingu, udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 5%;
- teren komunikacji pieszo-rowerowej – komunikacja pieszo-rowerowa:
 - jako publicznie dostępne samorządowe ciągi piesze lub rowerowe – o orientacyjnym kierunku przebiegu wskazanym w części graficznej projektu planu, w tym jeden na części terenu [zp];
 - szerokość pasa terenu pod komunikację pieszo-rowerową – nie mniejsza niż 5 m,
 - droga dla pieszych lub rowerów – o nawierzchni przepuszczalnej,
 - udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 5%,

- lokalizacja komunikacji pieszo-rowerowej – w odległości nie mniejszej niż 2 m od terenu WS (z wyłączeniem przekroczenia terenu WS);
- teren parkingu - parking dopuszcza się wyłącznie w rejonie lokalizacji parkingu wskazanym w części graficznej planu miejscowego
 - jako naziemny, o nawierzchni nieprzepuszczalnej;
 - grupy miejsc do parkowania – nie więcej niż 5 miejsc w grupie - rozdzielone zielenią;
 - udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 5%;
- teren zieleni urządzonej – zieleń urządzona jako publicznie dostępny samorządowy: park, skwer lub zieleniec – na części terenu [zp] z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70%;
- ww należy lokalizować poza pasem ograniczeń w sąsiedztwie obszaru kolejowego.

2ZN – teren zieleni naturalnej

- przeznaczenie uzupełniające - teren komunikacji pieszo-rowerowej
- zieleń naturalna o przeważającym udziale łąk kośnych;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 70%;
- dopuszczono lokalizację 1 miejsca do biwakowania i wypoczynku lub stanowiska obserwacyjnego o funkcji edukacyjnej – o powierzchni nie większej niż 150 m², z dopuszczeniem lokalizacji obiektów małej architektury oraz urządzeń rekreacyjnych i wypoczynkowych;
- zasady lokalizacji przeznaczenia uzupełniającego tj. komunikacji pieszo-rowerowej:
 - jako publicznie dostępny samorządowy ciąg pieszy lub rowerowy;
 - szerokość pasa terenu pod komunikację pieszo-rowerową – nie większa niż 5 m;
 - nawierzchnia przepuszczalna;
 - lokalizacja komunikacji pieszo-rowerowej – w odległości nie mniejszej niż 2 m od terenu WS, z wyłączeniem przekroczenia terenu WS w formie kładki, mostka itp.

1ZP – teren zieleni urządzonej

- tereny należy zagospodarować jako publicznie dostępny park samorządowy;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 70%;
- dopuszczono lokalizację:
 - ścieżek pieszych lub rowerowych,
 - obiektów małej architektury,
 - urządzeń rekreacyjnych i wypoczynkowych,
 - terenowych urządzeń sportowych, w szczególności: siłowni plenerowych, ścieżek zdrowia, placów do gier zespołowych lub mini golf.

2ZP – teren zieleni urządzonej

- tereny należy zagospodarować jako publicznie dostępny park samorządowy;
- zieleń urządzona z przewagą udziału zieleni wysokiej;
- udział powierzchni biologicznie czynnej – nie mniejszy niż 80%;
- dopuszczono lokalizację:
 - ścieżek pieszych lub rowerowych,
 - obiektów małej architektury,
 - urządzeń rekreacyjnych i wypoczynkowych.

WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych.

- ustalono możliwość lokalizacji urządzeń hydrotechnicznych oraz urządzeń i obiektów przeciwpowodziowych;
- ustalono możliwość prowadzenie prac utrzymaniowych koryta rzeki Mrowla;
- ustalono możliwość wykonania kładki pieszo-rowerowej nad korytem rzeki.

7. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE

• Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym kraju wg J. Kondrackiego, obszar opracowania zlokalizowany jest w mezoregionie Pradolina Podkarpacka. Jest to rozległe obniżenie od południa ograniczone wyraźnie wyniesionym obszarem Podgórze Rzeszowskiego, a od północy Płaskowyżem Kolbuszowskim.

Pradolina Podkarpacka wytworzona została przez odpływające w kierunku wschodnim wody topniejącego lodowca, w czasie recesji krakowskiej. Obniżenie jakim jest Pradolina, wykorzystywane jest przez cieki wodne, w tym Wisłok i jego dopływy. Wisłok po minięciu obszaru Rzeszowa zmienia swój kierunek wpływając w obniżenie Pradoliny. Obszar Pradoliny wykorzystuje również Mrowla będąca lewobrzeżnym dopływem Wisłoka. Obszar opracowania ekofizjograficznego obejmuje swymi granicami prawobrzeżną część doliny Mrowli. Jest to teren płaski, od 200 do 202 m n.p.m. zajęty przez zieleń naturalną – łąki.

Poza terenem stanowiącym zwarty kompleks łąk, w granice terenu planu włączono tereny ciągów komunikacyjnych, które zaprojektowane będą jako ciągi piesze lub pieszo-rowerowe zapewniające dostępność terenów zajętych przez zieleń naturalną oraz niewielki fragment terenu położony po południowo-wschodniej stronie zwartego obszaru łąk, zajęty przez zieleń wysoką – liściastą.

Południowo-wschodnia strona obszaru zajęta przez zieleń wysoką – liściastą

- **Warunki geologiczne**

W obszarze doliny Mrowli podłoże pod warstwą gleby budują torfy o dużej miąższości (ponad 3,0 m). Prowadzone prace ziemne w dolinie Mrowli, w rejonie prowadzonej budowy, po wschodniej stronie drogi Rzeszów-Warszawa, pozwoliły na potwierdzenie miąższości występujących torfów. Są to utwory zastoiskowe, niekorzystne dla posadowienia obiektów kubaturowych. Torfy zalegają na utworach wodnolodowcowych.

Poza granicami doliny, podłoże terenu sąsiadującego od południa budują osady reprezentowane przez pyły i namuły, zalegające na piaskach drobnych.

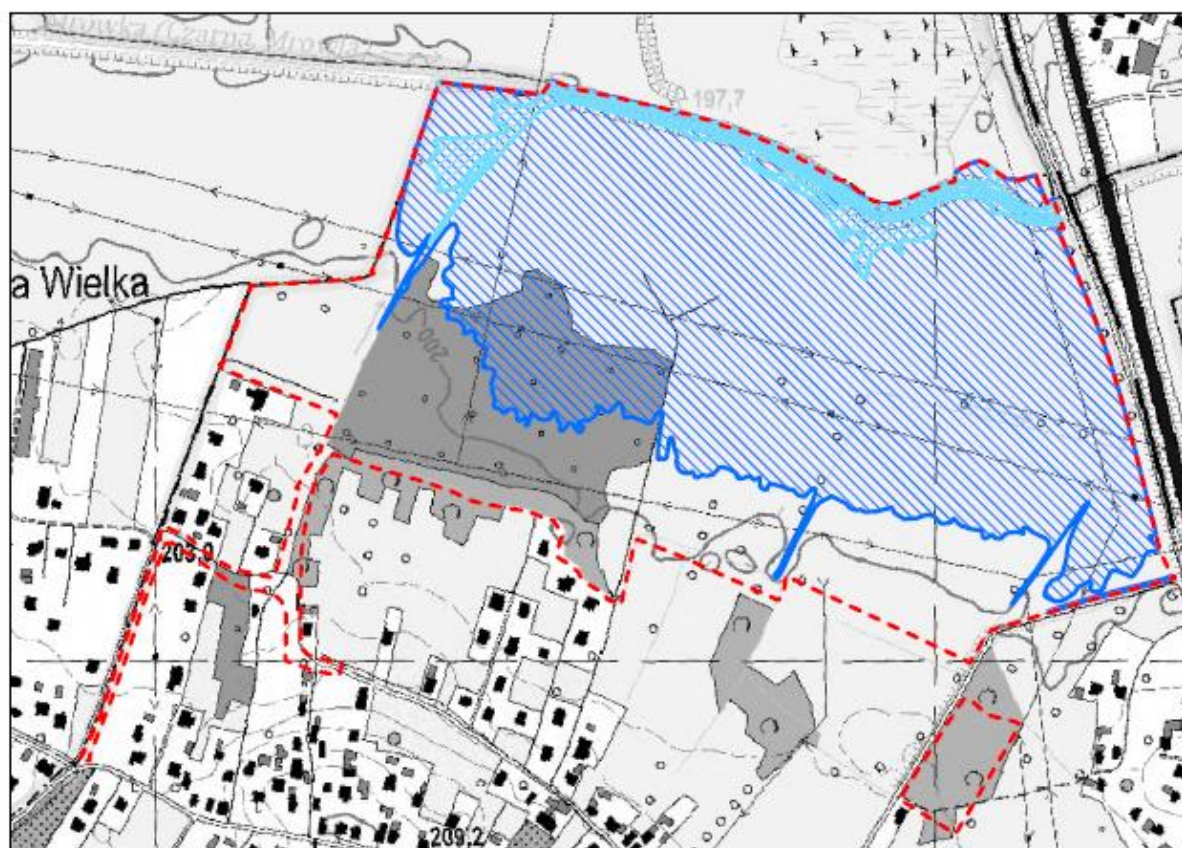
- **Charakterystyka warunków wodnych**

- wody powierzchniowe -

Wzdłuż północnej granicy opracowania płynie Mrowla, lewobrzeżny dopływ Wisłoka. Płynie ona korytem wciętym około 1,5-2,0 m w dno doliny. Mrowla w czasie stanów wód zalewa teren doliny.

Według map zagrożenia powodziowego teren objęty opracowaniem znajduje się w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, a mianowicie:

- obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

Legenda

Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%	Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%	Orientacyjna granica opracowania

Obszary z prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi w granicach terenu objętego mpzp

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (II aktualizacja) – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 300) – obowiązujące od 17 lutego 2023 r., teren opracowania położony jest w JCWP RW20001022669 „Mrowla”. Jest to potok lub strumień nizinny piaszczysty, silnie zmieniona część wód. Jest to zlewnia monitorowana. Ocena stanu wód na podstawie stanu GIOŚ w okresie 2014-2019 i oceny eksperckiej przedstawia się następująco:

- potencjał ekologiczny – umiarkowany;
- stan chemiczny – poniżej dobrego;
- stan ogólny wód – zły.

Ta jednolita część wód jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. JCWP RW20001022669 „Mrowla”:

- nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;

- nie jest przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- cała zlewnia stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu [...].

Cel środowiskowy:

- umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzenie wskaźników – azot amonowy, pozostałe wskaźniki – II kl. jakości);
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny (o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D);
- stan chemiczny – dla złagodzonych wskaźników – benzo(a)piren(w) poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Dla tej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

- wody podziemne -

Obszar opracowania zgodnie z Planem gospodarowania wodami zlokalizowany jest w JCWPd GW2000153. Jest to JCWPd monitorowana. Stan chemiczny wód oceniono jako dobry. Stan ilościowy – dobry. Stan ogólny JCWPd – dobry.

Ta JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem tym jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

W granicach JCWPd 153 występują obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wody jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:

Typ obszaru	Liczba obszarów w JCWPd
Park narodowy	0
Rezerwat przyrody	2
Park krajobrazowy	1
Natura 2000 – OSO	2
Natura 2000 – SOO	4
Obszar chronionego krajobrazu	7
Użytek ekologiczny	1

Omawiany obszar znajduje się w granicach GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Granice ww. zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrologicznej zatwierdzonej decyzją MŚZNiL Nr KDH 1/013/6037/97, a następnie zmienione decyzją Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. Nr DGiKGhg-4731-40/6909/55581/11/MJ.

Na analizowanym terenie nie występują udokumentowane ujęcia wód podziemnych i strefy ochronne ujęć.

- **Klimat lokalny**

Zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne według E. Romera, Rzeszów znajduje się w strefie przejściowej – północne tereny miasta zaliczone są do strefy klimatów „podgórskich nizin i kotlin”, natomiast południowe krańce miasta do klimatu „podgórskiego i górskiego”. Natomiast R. Gumiński rejon Rzeszowa zaliczył do „sandomiersko-rzeszowskiej” dzielnicy klimatycznej. Elementami charakteryzującymi warunki klimatyczne są: temperatura powietrza, zachmurzenie, mgły, opady, stosunki anemometryczne.

Temperatura

Warunki termiczne wykazują dużą zależność od: wyniesienia nad poziom morza, rzeźby terenu, ekspozycji terenu, głębokości zalegania wód podziemnych i szaty roślinnej. Analizując dane dotyczące średnich miesięcznych temperatur powietrza zauważyć należy, że zimy w rejonie Rzeszowa są stosunkowo surowe i mroźne. Najniższe temperatury notowane są w miesiącu styczniu, który zazwyczaj jest najzimniejszym miesiącem zimy. Najwyższe temperatury występują w lipcu. Wiosna cechuje się znaczną zmiennością temperatur. Lato ma charakter upalny, a jesień jest stosunkowo ciepła i długa. Przymrozki występują od września do maja, średnio w roku notowane jest około 122 dni z przymrozkami.

Wilgotność powietrza

W ciągu roku najwyższe wartości wilgotności względnej notowane są w okresie zimy, z maksimum w grudniu. Najmniej wilgotną porą roku jest wiosna. Jesień charakteryzuje się większymi wartościami wilgotności powietrza.

W przebiegu dobowym najniższe wartości wilgotności występują w godzinach wczesnopopołudniowych, a najwyższe wartości wilgotności względnej osiąga w porze nocnej.

Mgły

W ciągu roku na terenie Rzeszowa notuje się około 45 dni z mgłą. Najczęściej mgły obserwowane są w okresie jesieni i zimy. Maksimum przypada na październik. Obszarami narażonymi na występowanie mgieł są głównie obszary dolin rzecznych.

Opady atmosferyczne

Rejon Rzeszowa otrzymuje rocznie około 700 mm opadu. Opad ten nie jest rozłożony równomiernie w ciągu roku. Najwyższe sumy opadów notowane są w okresie lata (czerwiec i lipiec), z maksimum w lipcu, a najniższe w okresie jesieni – z minimum w listopadzie. W okresie lata opady mają często charakter burz.

Opady śniegu w Rzeszowie występują od listopada do kwietnia. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 83 dni w roku, przy czym nie utrzymuje się stale z uwagi na częste odwilże.

- **Topoklimat terenu opracowania**

Teren będący przedmiotem opracowania cechuje się mniej korzystnymi warunkami topoklimatycznymi, o czym decyduje jego położenie w dolinie Mrowli. Jest to teren otwarty, zajęty przez ekosystemy zieleni naturalnej (łąki).

Stosunkowo płytko zalegające wody gruntowe wpływają na zwiększone wartości wilgotności powietrza. Z uwagi na fakt, że teren objęty opracowaniem jest chroniony jako siedlisko chronionych gatunków motyli, dla zachowania gatunków roślin będących niezbędnym elementem w utrzymaniu występujących motyli, warunki wodne nie mogą ulec zmianie.

Teren, o którym mowa jest dobrze przewietrzany, w szczególności przy wiatrach z kierunku zachodniego.

- **Zmiany w środowisku**

Teren objęty opracowaniem od szeregu lat był terenem zajęty przez zielen naturalną – łąki, które były wypasane, a także były terenem koszonym dla zbioru siana.

Dla ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt – gatunków rzadkich i zagrożonych oraz ich siedlisk wyznaczono w Unii Europejskiej, a tym samym w naszym kraju, obszary specjalnej ochrony – sieć obszarów Natura 2000. Sieć ta utworzona została dla zachowania „europejskiego dziedzictwa przyrodniczego”.

Teren objęty opracowaniem stanowi fragment jednej z czterech enklaw łąk położonych w dolinie Mrowli i jej dopływów, stanowiących specjalny obszar ochrony siedlisk pnz. „Mrowle Łąki” o kodzie PLH180043. Celem ochrony obszarów Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej. Cel ten ma być osiągnięty przez zachowanie w dobrym stanie, bądź jego odtworzenie, siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt najważniejszych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego.

Obszar Natura 2000 „Mrowle Łąki” stanowi przeważający powierzchniowo obszar jaki został objęty projektem planu miejscowego. Występujące tu ekosystemy łąkowe są siedliskiem chronionych gatunków motyli.

Zmiany gospodarcze jakie zaszły w kraju, nieopłacalność niewielkich gospodarstw rolnych, włączenie obszaru Pogwizdowa Nowego w granice miasta Rzeszowa, wyznaczenie terenów o znaczących wartościach przyrodniczych i włączenie ich do Europejskiej Sieci Przyrodniczej, wszystko to spowodowało, że zmienił się charakter łąk (zlokalizowanych w dolinie Mrowli, w granicach opracowania). Nie są to tereny wykorzystywane

w gospodarstwach rolnych. Są to łąki, które powinny być okresowo koszone, aby nie dopuścić do zakrzaczenia.

Obszar Natura 2000 „Mrowle Łąki”

- **Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodność biologiczna**

Według podziału geobotanicznego Polski dokonanego przez Wł. Szafera, północne tereny miasta Rzeszowa należą do działu – Bałtyckiego, pododdziału – Pasa Kotlin Podgórskich, krainy – Kotlina Sandomierska i okręgu – Puszcza Sandomierska. Najnowsze badania geobotaniczne pozwoliły podzielić okręg Puszczy Sandomierskiej na dwa podokręgi: Niżański i Płaskowyżu Kolbuszowskiego.

Teren objęty opracowaniem położony jest w podokręgu Płaskowyż Kolbuszowski. Obszar objęty granicami opracowania to głównie obszar zajęty przez ekosystemy łąkowe, zlokalizowane w dolinie Mrowli. Od strony południowej graniczącej z terenami rolnymi, na tereny łąk wkraczają zadrzewienia i zakrzewienia. W obszarze łąk występują rowy melioracyjne, które w większości są zarośnięte i nie spełniają swojej funkcji. Niewskazane jest ich czyszczenie z uwagi na utrzymanie odpowiednich warunków wodnych, wymaganych dla utrzymania właściwych warunków siedliskowych.

- **Powiązania przyrodnicze obszaru z otoczeniem**

Obszar doliny Mrowli zajęty przez ekosystemy łąkowe zajmuje północne krańce obszaru miasta Rzeszowa. Dolina Mrowli wraz z zajmującymi jej obszar łąkami są kontynuacją ma na terenie gminy Zaczernie. Stanowi znaczny powierzchniowo obszar łąk towarzyszących Mrowli, która jest dopływem rzeki Wisłok.

Dolina Mrowli stanowi lokalny ciąg ekologiczny zasilający korytarz ekologiczny doliny Wisłoka. Ciąg lokalny doliny Mrowli przecina teren linii kolejowej Rzeszów-Ocice i biegnąca wzdłuż niego droga powiatowa stanowiąca kontynuację drogi krajowej nr 9. Ciąg ten obejmujący tereny miasta najbardziej wysunięte na północ nie ma powiązania z systemem przyrodniczo-klimatycznym miasta Rzeszowa.

Z uwagi na swoje walory przyrodnicze łąki zlokalizowane w dolinie Mrowli zostały włączone do sieci obszarów Natura 2000.

- **Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna**

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. – w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. – w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, są podstawowymi aktami prawnymi dla tworzenia sieci Natura 2000. Zapisy ww. dyrektyw zostały transponowane do prawa polskiego i stały się podstawą do utworzenia w naszym kraju sieci obszarów Natura 2000. Celem utworzenia tych obszarów jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych jak i gatunków roślin i zwierząt.

Obszar objęty projektem planu, obejmujący północne fragmenty terenu miasta Rzeszowa, stanowią łąki zlokalizowane w dolinie Mrowli. Łąki znajdujące się w granicach miasta stanowią jedną z czterech enklaw w dolinie Mrowli i w dolinach jej dopływów. Cały ten zespół objęty został specjalną ochroną jako Specjalny obszar ochrony siedlisk „Mrowle Łąki” o kodzie PLH180043. Podstawowym walorem przyrodniczym obszaru jest lepidopterofauna związana z fitocenozami łąk świeżych i wilgotnych. Z kompleksami łąk objętych ochroną związane są chronione gatunki motyli: czerwонецzyk fioletek, modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwонецzyk nieparek. Ww. chronionym gatunkom motyli towarzyszą nieujęte w dyrektywie, ale rzadkie gatunki w naszym kraju (modraszek alkon).

Wymienione gatunki motyli przeprowadzają tu pełne cykle rozwojowe, co umożliwiają im występujące rośliny żywicielskie, do których należą: rdest wężownik, krwiściąg lekarski, goryczka wąskolistna, a także różne gatunki szczawiów. Ponadto istotne znaczenie ma obecność odpowiednich gatunków mrówek, których larwy są pokarmem dla rozwijających się gąsienic – motyli.

W obszarze Natura 2000 „Mrowle Łąki” cennym walorem są ekosystemy łąkowe obejmujące dwa siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy siedliskowej: łąki świeże i łąki zmiennowilgotne. W granicach obszaru objętego opracowaniem, w części zachodniej występuje bardzo niewielki powierzchniowo teren zajęty przez niżowe i górskie łąki świeże (6510).

Działania ochronne powinny skupiać się na utrzymaniu ekstensywnego użytkowania kośnego, pozwalającego na zachowanie odpowiedniego składu gatunkowego cennych fitocenoz oraz związanej z nimi lepidopterofauny.

W omawianym obszarze rozpoczął się proces zarastania (krzewy i drzewa) postępujący od południa. W części południowo-wschodniej omawianego terenu wykonane zostały działania z zakresu ochrony czynnej, tj. usunięto zakrzaczenia. W celu ochrony i zachowania wartości siedlisk, niezbędna jest likwidacja pojawiających się zakrzaceń i przywrócenie ich użytkowania. Ponadto ważnym zagadnieniem jest zapewnienie dobrego uwilgotnienia terenów łąk. Nie jest więc możliwe podejmowanie prac mających zmienić warunki wodne, a mianowicie powodujących odpływ wód.

- **Jakość środowiska, jego zagrożenia i identyfikacja tych zagrożeń**

O jakości środowiska decyduje przede wszystkim stan następujących elementów: powietrza atmosferycznego, wód i hałasu.

Powietrze

Istotny wpływ na stan powietrza mają warunki meteorologiczne zachodzące w atmosferze i determinujące wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza. Do czynników tych należą: temperatura powietrza, prędkość wiatru, opady, promieniowanie słoneczne.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego powodowane jest przez: gazy, ciecze i ciała stałe nie będące jego naturalnymi składnikami.

Emisja zanieczyszczeń powodowana jest przez źródła punktowe, powierzchniowe i liniowe.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez GIOŚ jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia MŚ z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Jakość powietrza przedstawiono w oparciu o raport „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023” sporządzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska, w granicach województwa podkarpackiego strefy stanowią:

- miasto Rzeszów (nie będące aglomeracją, o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.);
- strefa podkarpacka - pozostały obszar województwa.

Pomiary w strefie miasto Rzeszów w 2023 r. prowadzone były na czterech stacjach pomiarowych, trzech stacjach tła: ul. Rejtana, ul. Słocińska, ul. Starzyńskiego oraz na jednej stacji komunikacyjnej przy ul. Piłsudskiego. Dodatkowo w ocenie jakości powietrza wykorzystano matematyczne modelowanie transportu i przemian substancji w powietrzu oraz tzw. obiektywne szacowanie, jako dodatkowe informacje o rozkładach poziomów stężeń zanieczyszczeń.

Ocena jakości powietrza, wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w strefie miasto Rzeszów wykazała dotrzymanie obowiązujących poziomów dopuszczalnych dla stężeń:

- dwutlenku siarki SO₂ (1-godzinne i 24-godzinne);
- dwutlenku azotu NO₂ (1-godzinne i średnioroczne);
- tlenku węgla CO (8-godzinne);
- benzenu (średnioroczne);
- ozonu (8-godzinne kroczące) pod kątem dotrzymania poziomu docelowego.

Pozwoliło to na zaliczenie strefy miasto Rzeszów do klasy A dla ww stężeń. Przekroczenie nastąpiło jedynie w kategorii dotrzymania poziomu celu długoterminowego dla ozonu (klasa D2).

Przeprowadzone badania dotyczące stężenia 24-godzinne i średnioroczne pyłu zawieszonego PM₁₀ nie wykazały przekroczeń i pozwoliły zaliczyć Rzeszów do klasy A.

Nie stwierdzono również przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie zanieczyszczenia ołowiem, arsenem, kadmem oraz niklem w pyłe zawieszonym PM₁₀.

W zakresie stężenia pyłu PM_{2,5} również nie wykazano przekroczeń dopuszczalnych norm w tym zakresie, co pozwoliło na zaliczenie strefy miasto Rzeszów do klasy A1.

W 2023 roku na terenie strefy miasto Rzeszów nie zanotowano przekroczenia obowiązującego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ średnioroczne poziomu docelowego. Strefa miasto Rzeszów została zaklasyfikowana do klasy A.

Poprawa jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza i bardzo sprzyjających warunków meteorologicznych występujących w sezonie zimowym 2023 roku. Rok ten był jeszcze cieplejszy niż 2022 rok.

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat rok 2023 był drugim z kolei, w którym na obszarze całego województwa podkarpackiego dotrzymane zostały poziomy dopuszczalne określone dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Jakość wód

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (z późniejszymi zmianami) wraz

z przepisami wykonawczymi Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zlewni JCWP RW20001022669 „Mrowla”. Jest to potok lub strumień nizinny piaszczysty, silnie zmieniona część wód, których stan wg GIOŚ przedstawia się następująco:

- potencjał ekologiczny – umiarkowany;
- stan chemiczny – poniżej dobrego;
- stan ogólny – zły.

Ta JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Celem środowiskowym jest:

- osiągnięcie umiarkowanego potencjału ekologicznego;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny;
- osiągnięcie dobrego stanu chemicznego.

W granicach zlewni występują obszary przyrodnicze objęte ochroną tj. rezerваты przyrody, pomnik przyrody, użytek ekologiczny, obszary Natura 2000 oraz obszar chronionego krajobrazu. Nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

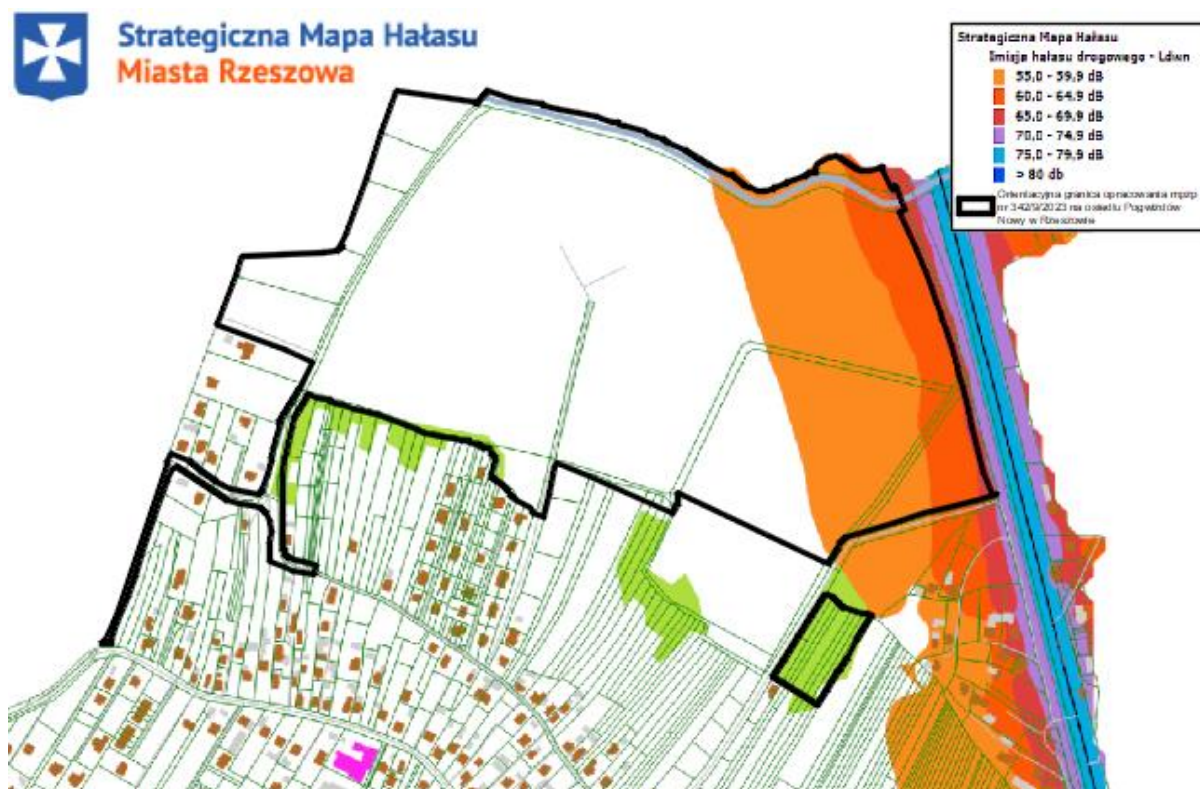
Obszar, o którym mowa położony jest JCWPd PLGW2000153, której stan chemiczny i ilościowy oceniony jest jako dobry. Cel środowiskowy – utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego, cel nie jest zagrożony.

Hałas

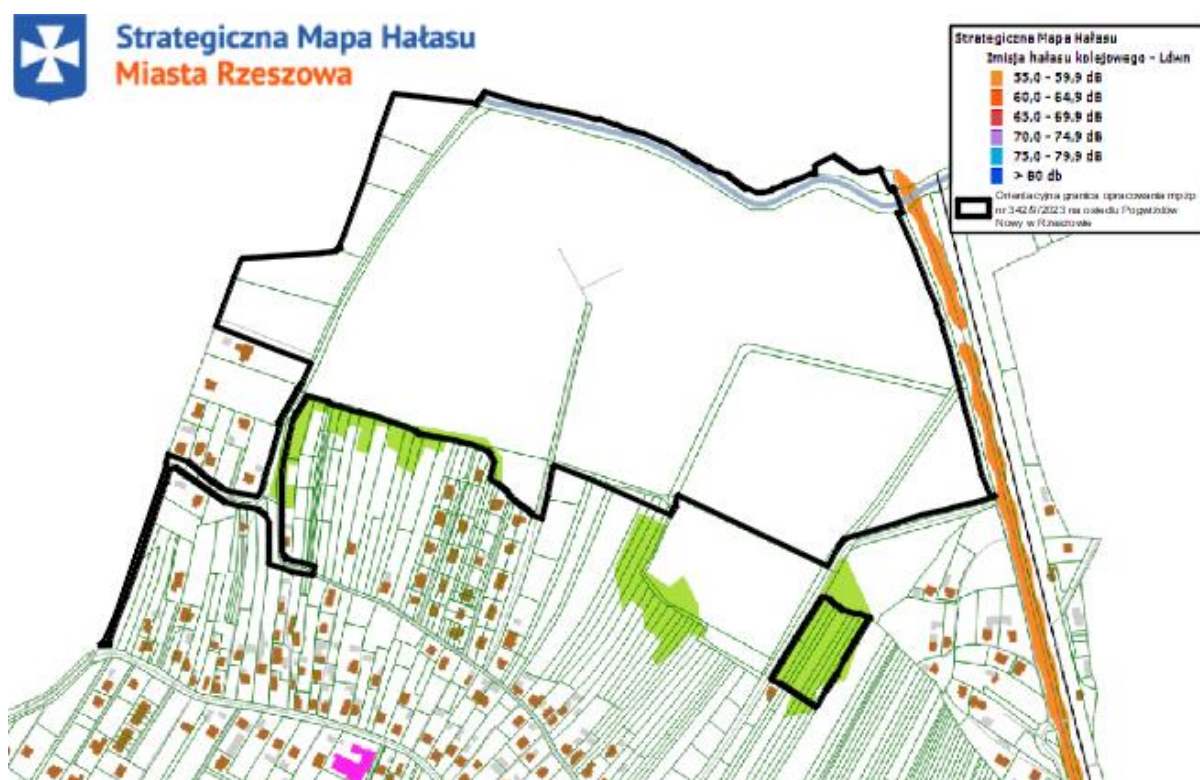
Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Wschodni fragment terenu, na niewielkim odcinku graniczy z drogą powiatową – ul. Warszawska. Jest to ciąg komunikacyjny o dużym natężeniu ruchu, stanowiący kontynuację drogi krajowej nr 9, co ma wpływ na poziom hałasu. Teren położony w sąsiedztwie ul. Warszawskiej narażony jest na znaczny poziom hałasu komunikacyjnego, natomiast hałas kolejowy powodowany przez szynobusy kursujące na linii kolejowej Rzeszów-Ocice nie występuje w granicach opracowania (zgodnie ze Strategiczną mapą hałasu drogowego i kolejowego).

Obszar położony w części zachodniej cechuje się bardzo korzystnymi warunkami akustycznymi.

Strategiczna mapa hałasu drogowego Ldwn dla terenu objętego mpzp

Strategiczna mapa hałasu kolejowego Ldwn dla terenu objętego mpzp

8. SKUTKI REALIZACJI PROJEKTU MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE W ODNIESIENIU DO TERENÓW CHRONIONYCH ZGODNIE Z USTAWĄ O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody formami ochrony przyrody są:

– parki narodowe	– stanowiska dokumentacyjne
– parki krajobrazowe	– użytki ekologiczne
– obszary chronionego krajobrazu	– zespoły przyrodniczo - krajobrazowe
– obszary Natura 2000	– ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W granicach Rzeszowa formami ochrony przyrody są: obszary Natura 2000, rezerwat przyrody wraz z otuliną oraz pomniki przyrody.

W granicach terenu objętego projektem planu nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i porostów. Nie występują również pomniki przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe.

Prawie cały obszar objęty projektem mpzp nr 342/9/2023 położony jest w granicach obszaru Natura 2000 SOOS PLH180043 Mrowle Łąki. Obszar ten obejmuje łąki zlokalizowane w północnej części Rzeszowa w dolinie rzeki Mrowla. Łąki znajdujące się w granicach miasta stanowią jedną z czterech enklaw w dolinie Mrowli i w dolinach jej dopływów. Podstawowym walorem przyrodniczym obszaru jest lepidopterofauna związana z fitocenozy łąk świeżych i wilgotnych. Z kompleksami łąk objętych ochroną związane są chronione gatunki motyli: czerwонецzyk fioletek, modraszek telejus, modraszek nausutous, czerwонецzyk nieparek. Ww. chronionym gatunkom motyli towarzyszą nieujęte w dyrektywie, ale rzadkie gatunki w naszym kraju (modraszek alkon).

W obszarze Natura 2000 „Mrowle Łąki” cennym walorem są ekosystemy łąkowe obejmujące dwa siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy siedliskowej: łąki świeże i łąki zmiennowilgotne. W granicach obszaru objętego opracowaniem, w części zachodniej występuje bardzo niewielki powierzchniowo teren zajęty przez niżowe i górskie łąki świeże stanowiące fragment siedliska przyrodniczego 6510. Działania ochronne powinny skupiać się na utrzymaniu ekstensywnego użytkowania kośnego, pozwalającego na zachowanie odpowiedniego składu gatunkowego cennych fitocenozy oraz związanej z nimi lepidopterofauny. Zagrożeniem dla nich jest zaniechanie/brak koszenia, zasypywanie terenu, melioracja i osuszanie, zmiana składu gatunkowego – w wyniku sukcesji.

Projekt mpzp nr 342/9/2023 przeznacza teren objęty granicami obszaru Natura 2000 pod zieleń naturalną (1ZN i 2ZN) o przeważającym udziale łąk kośnych. Powierzchnia biologicznie czynna w ich granicach wynosić ma nie mniej niż 85% w terenie 1ZN i 70% w terenie 2ZN. Dopuszczone zostały przeznaczenia uzupełniające w postaci komunikacji

drogowej wewnętrznej, komunikacji pieszo-rowerowej, parkingu oraz terenu zieleni urządzonej. Teren zieleni urządzonej wydzielony liniami podziału wewnętrznego i oznaczony symbolem [zp] zlokalizowany jest przy południowej granicy terenu projektu planu i obszaru Natura 2000. Nie jest to znaczny powierzchniowo teren i obejmuje fragmenty obszaru Natura 2000 na którym nie stwierdzono siedliska przyrodniczego przedmiotu ochrony obszaru, ani nie zostały na nim wykonane działania ochrony czynnej. Fragment ten planowany jest do zagospodarowania jako publicznie dostępny samorządowy park, skwer lub zieleniec z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70%.

Pozostałe dopuszczone przeznaczenia uzupełniające tj. tereny komunikacji wewnętrznej służące do gospodarczego wykorzystania stanowić mogą dojazdy na potrzeby koszenia łąk oraz jako dojazd do parkingu. Projektowany parking przewidziany jest do lokalizacji w granicach wydzielonego terenu [zp], w miejscu wskazanym w części graficznej projektu planu. Jest to niewielki powierzchniowo teren przewidziany do realizacji jako parking naziemny o nawierzchni nieprzepuszczalnej. Wody opadowo-roztopowe z tego terenu odprowadzane będą do sieci kanalizacji deszczowej. Tereny komunikacji pieszo-rowerowej to zaproponowane publicznie dostępne samorządowe ciągi piesze lub rowerowe, o orientacyjnym kierunku przebiegów wskazane w części graficznej projektu planu. Ich szerokość powinna być nie mniejsza niż 5m, a nawierzchnia przepuszczalna.

W granicach terenów zieleni naturalnej dopuszczona została także możliwość lokalizowania miejsc biwakowania i wypoczynku, w określonej ilości (3 miejsca w terenie 1ZN i 1 miejsce w terenie 2ZN) o ograniczonej i określonej powierzchni (nie większej niż 150 m²) z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70%. Możliwa jest lokalizacja stanowisk obserwacyjnych o funkcji edukacyjnej. W granicach ww miejsc dopuszczono do lokalizowania obiekty małej architektury oraz urządzenia rekreacyjne i wypoczynkowe. Nie wskazano dokładnych miejsc lokalizacji ww zagospodarowania. Wybór dokładnej lokalizacji wymagać będzie analiz przyrodniczych, konsultacji i uzgodnień z odpowiednimi organami.

Zagospodarowanie przewidziane w projekcie planu do realizacji w granicach obszaru Natura 2000 nie wprowadza znaczących zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu. Nadal pozostaje to zieleń naturalna w o przeważającym udziale łąk kośnych z bardzo dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Dopuszczone przeznaczenia uzupełniające lokalizowane będą we fragmentach terenu o mniejszym znaczeniu w ochronności przedmiotu ochrony obszaru. Teren łąk wymaga koszenia w celu zachowania siedlisk w formie umożliwiającej bytowanie chronionych gatunków. Ciągi komunikacyjne wewnętrzne będą stanowiły możliwość dojazdu sprzętu w głąb terenu, w miejscach dotychczasowych ich przebiegów lub w nowej lokalizacji dostosowanej do stanu istniejących siedlisk. Ciągi pieszo-rowerowe oraz miejsca biwakowania i wypoczynku, poprowadzone w rozsądny i przemyślany

sposób, umożliwią udostępnienie tego terenu mieszkańcom i nie będą powodować zagrożenia dla przedmiotu ochrony obszaru.

Wydzielony teren [zp] przeznaczony pod zieleń urządzoną w formie publicznie dostępnych samorządowych: parku, skweru lub zieleńca, zlokalizowany jest na obrzeżach obszaru Natura 2000, stanowić będzie kontynuację terenów zieleni urządzonej zlokalizowanych w sąsiedztwie. Ograniczona powierzchnia oraz dopuszczone zasady zagospodarowania nie będą negatywnie wpływać na całość obszaru chronionego.

Przeznaczenie pozostałej części terenu objętego projektem planu, zlokalizowanych poza obszarem Natura 2000 nie będzie wpływać negatywnie na ww obszar. Są to tereny zieleni urządzonej, tereny komunikacji (drogi: lokalne i wewnętrzna oraz teren komunikacji pieszo-rowerowej) oraz tereny wód powierzchniowych. Bardzo niewielki teren MN tj. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, stanowi kontynuację funkcji zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 i pozostaje bez znaczenia dla przedmiotu ochrony obszaru.

Zasady zagospodarowania terenu tj. projektowane funkcje terenu, zasady zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną - elektroenergetyczną, wodociągową oraz gospodarowania wodami opadowo-roztopowymi nie będą negatywnie wpływać na obszar Natura 2000.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie, uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także w dyrektywach Unii Europejskiej.

Integracja z Unią wyznaczyła nowe ramy dla rozwoju regionalnego. Natomiast projekt planu wyznacza nowe pole działań, między innymi dla ochrony i kształtowania środowiska oraz środowiska kulturowego.

Realizacja tych działań umożliwi włączenie naszego potencjału przyrodniczego w europejski system ekologiczny. Istnieje szereg dokumentów rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych, przyjętych przez Polskę. Polityka ochrony środowiska Unii Europejskiej jest jedną z polityk wspólnotowych o najszerszym zasięgu. Jej zakres obejmuje wszystkie dziedziny życia społeczno – ekonomicznego.

Głównym dokumentem w zakresie ochrony środowiska w Polsce jest „Polityka Ekologiczna Państwa – 2030” przyjęta przez Radę Ministrów w 2019 r., która określa kierunki polityki ekologicznej kraju. Dokument ten wyznacza ramy strategicznej polityki wspólnotowej na okres 4 lat z perspektywą na następne lata.

Cele realizacyjne polityki ekologicznej państwa to:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody; zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii;
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców kraju;
- ochrona klimatu.

Wymienione cele zgodne są z celami VI Programu Działań na Rzecz Środowiska Unii Europejskiej oraz ze Strategią Unii Europejskiej dotyczącą Trwałego Rozwoju. Tak więc realizacja krajowej polityki ekologicznej wpisuje się w cele na poziomie całej Wspólnoty Europejskiej.

W 2013 r. Rada Ministrów przyjęła „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. To pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu. Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych.

Dokumenty regionalne odnoszące się do ochrony środowiska w woj. podkarpackim uwzględniają w szerokim zakresie ustalenia środowiskowe zawarte przede wszystkim w opracowaniach krajowych, a także międzynarodowych.

Kluczową zasadą polityki Samorządu Województwa jest zasada zrównoważonego rozwoju. Głównym dokumentem w zakresie środowiskowym jest Program ochrony środowiska dla woj. podkarpackiego, którego nadrzędnym celem jest wdrożenie polityki ekologicznej państwa w naszym regionie.

Naczelną zasadą Programu Ochrony Środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonijny rozwój gospodarczo – społeczny z ochroną walorów środowiskowych. Projekt planu uwzględnia ponadto zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- Plan Gospodarowania Wodami.

Ustanowione na poziomie międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak Program ochrony środowiska czy Plan gospodarowania wodami i stanowią materiały wyjściowe do formułowania zapisów planistycznych w zakresie ochrony środowiska.

Dla omawianego obszaru, podstawowym dokumentem określającym cele i zadania w zakresie ochrony środowiska jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa przyjętego przez Radę Miasta Rzeszowa uchwałą Nr LXXXV/1890/2023 z dnia 26 września 2023 r. Określone w nim cele i zadania w zakresie ochrony środowiska są uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dotyczą one przede wszystkim takich dziedzin jak: ochrona powietrza atmosferycznego, ochrona wód, ochrona przed hałasem, ochrona przyrody, gospodarka odpadami.

Istotnym dokumentem strategicznym gminy, będącym odpowiedzią na potrzebę przygotowania miasta na coraz bardziej widoczne i odczuwalne skutki zmian klimatu jest plan adaptacji do zmian klimatu. Miasto Rzeszów posiada opracowany „Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Rzeszowa”, przyjęty uchwałą Nr XVII/332/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 sierpnia 2019 r.

Projekt mpzp nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie zawiera ustalenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie ochrony środowiska, wynikające z postanowień dokumentów strategicznych opracowanych na wyższych szczeblach. Projekt planu swymi ustaleniami wpisuje się również w założenia planu adaptacji do zmian klimatu, wspierając ich skuteczność.

Projekt planu przeznacza teren pod teren zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej, w których nie dopuszcza się zabudowy. W związku z tym nie powstaną obiekty wykorzystującej źródła energii cieplnej. Energia elektryczna dostarczona będzie z sieci elektroenergetycznej lub z instalacji odnawialnych źródeł energii.

Natomiast dla ochrony środowiska wodno – gruntowego nakazano odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, a gospodarowanie wodami opadowo – roztopowymi odbywać się będzie poprzez rozprowadzenie po terenie, retencjonowanie, a z terenów komunikacji odprowadzenie do kanalizacji deszczowej.

Projektowany teren zieleni naturalnej obejmuje obszar o większej powierzchni, natomiast tereny zieleni urządzonej zajmują mniejsze obszary, zlokalizowane w miejscu aktualnie zajęтым przez zielen naturalną. Tereny zieleni urządzonej przeznaczono do zagospodarowania jako publicznie dostępne parki samorządowe, w których udział powierzchni biologicznie czynnej ma wynosić nie mniej niż 70 - 80%. Tereny zieleni będą elementami zagospodarowania korzystnie wpływającymi na adaptację do zmian klimatu.

Przy sporządzaniu projektu planu, jak również niniejszej prognozy, uwzględniono podstawowe, obowiązujące przepisy prawne dotyczące ochrony środowiska, przyrody i planowania przestrzennego.

10. ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, CZASOWE LUB DŁUGOTRWALE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU OBJĘTEGO MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA I CZŁOWIEKA ORAZ TERENY CHRONIONE

Realizacja projektu planu nie spowoduje większych zmian w środowisku. Jest to teren zajęty przez zieleń naturalną, objęty na przeważającej części ochroną w ramach sieci Natura 2000. Poniżej przeanalizowano możliwy wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, jeżeli taki nastąpi.

- **Roślinność i bioróżnorodność, flora i fauna**

Obszar objęty granicami opracowania to głównie obszar zajęty przez ekosystemy łąkowe, zlokalizowane w dolinie Mrowli. Od strony południowej graniczącej z terenami rolnymi, na tereny łąk wkraczają zadrzewienia i zakrzewienia.

Łąki na przeważającej części terenu objętego projektem planu stanowią jedną z czterech enklaw w dolinie Mrowli i w dolinach jej dopływów objętych specjalną ochroną jako obszar Natura 2000 SOOS PLH180043 „Mrowle Łąki”. Podstawowym walorem przyrodniczym obszaru jest lepidopterofauna związana z fitocenozą łąk świeżych i wilgotnych. Z kompleksami łąk objętych ochroną związane są chronione gatunki motyli: czerwńczyk fioletek, modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwńczyk nieparek. Ww. chronionym gatunkom motyli towarzyszą nieujęte w dyrektywie, ale rzadkie gatunki w naszym kraju (modraszek alkon).

Dla funkcjonowania i rozwoju ww. gatunków konieczne jest występowanie roślin żywicielskich, do których należą: rdest wężownik, krwiściąg lekarski, goryczka wąskolistna, a także różne gatunki szczawiów. Ponadto istotne znaczenie ma obecność odpowiednich gatunków mrówek, których larwy są pokarmem dla rozwijających się gąsienic – motyli.

Projekt planu przeznaczają teren objęty obszarem Natura 2000 pod zieleń naturalną z przeważającym udziałem łąk kośnych. Nie pojawi się w tym obszarze zabudowa. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie wpływać na bioróżnorodność.

Dopuszczono ciągi pieszo-rowerowe o nawierzchniach przepuszczalnych oraz miejsca biwakowania i wypoczynku, które mogą pojawić się w tym obszarze będą poprowadzone poza

siedliskami chronionymi oraz często w miejscach aktualnie prowadzonych traktów wykorzystywanych do koszenia.

Ingerencja w dotychczasową bioróżnorodność terenu objętego projektem planu może nastąpić w granicach niewielkiego wydzielonego terenu zieleni urządzonej [zp] oraz w położonych poza obszarem Natura 2000 terenach zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP, a którym dopuszczona jest realizacja parku, skweru lub zieleńca.

- **Powierzchnia ziemi**

Teren objęty projektem planu stanowi teren płaski, zajęty przez zieleń naturalną, łąki oraz niewielkie fragment terenu z zielenią wysoką. Ze względu na fakt, że projektu planu przeznacza teren w zdecydowanej części pod zieleń naturalną oraz zieleń urządzoną, naturalna powierzchnia terenu nie ulegnie znaczącemu przekształceniu.

Niewielkie prace niwelacyjne mogą być wykonywane na potrzeby realizacji zagospodarowania w terenach komunikacji drogowej wewnętrznej, komunikacji pieszo-rowerowej, czy parkingu. Nie będą to jednak zmiany istotne.

W obrębie dróg czy parkingów nastąpi utwardzenie i uszczelnienie powierzchni terenu, realizowane będą również wykopy związane z prowadzeniem sieci infrastruktury technicznej. Takie oddziaływanie dotyczyć będzie jedynie niewielkich powierzchniowo terenów.

- **Powietrze**

Stan powietrza atmosferycznego na skutek realizacji ustaleń projektu planu nie ulegnie zmianie w porównaniu do stanu aktualnego.

Projekt planu przeznacza teren w przeważającej części pod zieleń naturalną oraz zieleń urządzoną z bardzo dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Niewielkie fragmenty terenu przeznaczone zostały pod tereny komunikacji tj. fragment dróg lokalnych, drogi wewnętrznej oraz niewielki powierzchniowo parking.

W granicach projektu planu nie wprowadza się zabudowy, nie będą w związku z tym wykorzystywane źródła energii cieplnej. Projektowane fragmenty dróg nie będą generować ruchu mogącego stanowić zagrożenie dla stanu powietrza.

- **Ludzie**

Teren objęty projektem planu stanowi obszar zieleni naturalnej, zajęty jest przez łąki, które stanowią jeden z kompleksów łąk objętych ochroną, włączonych do obszarów Natura 2000 PLH180043 „Mrowle Łąki”.

Projekt planu utrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie terenu, przeznaczając go pod zieleń naturalną z przeważającym udziałem łąk kośnych. Jedynie niewielki fragment obszaru chronionego oraz dwa tereny poza jego granicami przeznaczone są pod zieleń

urządzoną w formie parku, skweru lub zieleńca. Dodatkowe niewielkie fragmenty przeznaczono pod tereny komunikacji. Na całym terenie nie dopuszczono zabudowy.

Realizacja ustaleń projektu planu zapewni zachowanie cennych przyrodniczo terenów i siedlisk, co było głównym celem opracowania mpzp. Wprowadzenie terenów zieleni urządzonej, ciągów pieszo-rowerowych oraz miejsc do biwakowania i wypoczynku uczyni ten teren dostępnym dla mieszkańców, zapewniając kontakt z przyrodą i dając możliwość wypoczynku.

- **Wody**

W granicach terenu projektu planu, przy jego północnej granicy, przepływa rzeka Mrowla.

Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. W jego granicach nie zostały wykonane udokumentowane ujęcia wód podziemnych ze strefami ochronnymi.

Znaczna część terenu znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Ustalone zagospodarowanie tego terenu tj. zieleń naturalna, z przewagą łąk kośnych jest zagospodarowaniem niezagrożającym swobodnemu przepływowi wód powodziowych w chwili ich wystąpienia.

Zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie siecią wodociągową. Ścieki komunalne z terenu projektu planu odprowadzane będą do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej.

Wody opadowo - roztopowe nie wymagające oczyszczenia lub odpowiednio oczyszczone, odprowadzane będą po terenie lub do istniejących rowów, których odbiornikiem jest rzeka Mrowla. Możliwe jest też ich zretencjonowanie z możliwością wykorzystania do celów gospodarczych lub z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury. Z terenów komunikacji odprowadzane będą do kanalizacji deszczowej.

Realizacja projektowanego zagospodarowania nie spowoduje zabudowania i utwardzenia teren, z wyjątkiem terenów dróg i parkingu, dzięki temu nie wpłynie na infiltrację wód i nie będzie wpływać na zasoby wód podziemnych.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd), obszar opracowania planistycznego położony jest w zlewni JCWP RW20001022669 „Mrowla”. Jest to potok lub strumień nizinny piaszczysty, stanowiący silnie zmienioną część wód. Jej potencjał ekologiczny określono jako umiarkowany, stan chemiczny poniżej dobrego, a stan ogólny jako zły. Jest to część wód zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, jakimi są umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny dobry i poniżej dobrego oraz zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny (patrz str. 14).

Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach JCWPd PLGW2000153, której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona

ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Reasumując, z uwagi na omówione powyżej sposoby odprowadzania ścieków komunalnych oraz wód opadowo - roztopowych prognozuje się, że planowane zagospodarowanie obszaru pozostanie bez wpływu na jakość wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Należy uznać, że przyjęte w projekcie planu rozwiązania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej przyczynią się do realizacji osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP i JCWPd. Zapisy ww. ograniczają lub eliminują emisję zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, nie będą również wpływać na ilość i jakość wód GZWP nr 425.

- **Klimat lokalny**

Projekt planu nie wprowadza ustaleń mogących oddziaływać na klimat lokalny terenu objętego mpzp, ani na klimat terenów sąsiadujących. Zagospodarowanie terenu pozostanie w dotychczasowym stanie tj. zieleń naturalna, miejscami przekształcona w zieleń urządzoną, z włączeniem niewielkich fragmentów przeznaczonych pod fragmenty dróg (lokalnych i wewnętrznej) oraz mały parking.

Przyjęty w projekcie planu sposób zagospodarowania wpływa korzystnie na klimat lokalny.

- **Hałas**

Teren opracowania stanowi teren otwarty, niezabudowany, zajęty przez zieleń nieurządzoną, w granicach którego warunki akustyczne są bardzo dobre.

Projekt planu utrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania, lokalnie wprowadzając tereny zieleni urządzonej. Nie dopuszcza się w jego granicach zabudowy.

Projekt planu nie wprowadza funkcji generujących hałas, za wyjątkiem niewielkiego terenu przeznaczonego pod drogę 1KDL. Droga ta, stanowiąca przedłużenie ul. Łąkowej, nie będzie źródłem znaczącego hałasu.

- **Krajobraz**

Teren projektu planu jest terenem otwartym, niezabudowanym, zajęty przez łąki i dawne pastwiska. W jego północnej części przepływa rzeka Mrowla. Od zachodu ogranicza go teren kolejowy. Projekt planu nie zmienia dotychczasowego zagospodarowania tego terenu. Nadal pozostanie on terenem zieleni naturalnej z przeważającym udziałem łąk kośnych i niewielkimi fragmentami zieleni urządzonej. Pojawia się w jego granicach ciągi pieszo rowerowe oraz miejsca do biwakowania i wypoczynku. Niewielkie fragmenty terenu w południowej części przeznaczone zostaną pod fragment drogi lokalnej, stanowiącą

kontynuację istniejącej ul. Łąkowej, fragment drogi wewnętrznej oraz teren komunikacji pieszo-rowerowej.

Podsumowując, zmiany wynikające z realizacji ustaleń projektu planu nie spowodują istotnych zmian w krajobrazie tego terenu. Należy uznać to za oddziaływanie pozytywne.

- **Zasoby naturalne**

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami złóż surowców naturalnych, a także poza granicami obszarów i terenów górniczych.

Cały obszar projektu planu położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Realizacja ustaleń projektu planu tj. dopuszczone funkcje i sposoby gospodarowania wodami opadowo-roztopowymi pozostaną bez wpływu na stan wód GZWP.

- **Zabytki**

W granicach terenu projektu planu nie występują obiekty i obszary objęte ochroną ze względu na wartości kulturowe i historyczne.

- **Dobra materialne**

Za dobra materialne przyjmuje się wszystkie środki, które mogą być wykorzystane bezpośrednio lub pośrednio dla zaspokojenia potrzeb ludzi.

Realizacja projektu planu spowoduje przyczyni się do ochrony i zachowania cennych przyrodniczo terenów objętych granicami obszaru Natura 2000, a umożliwienie realizacji ciągów pieszo-rowerowych i miejsc do biwakowania i wypoczynku „otworzy” ten teren dla mieszkańców, zapewniając kontakt z przyrodą.

Realizacja niewielkich powierzchniowo terenów zieleni urządzonej (ZP) zapewniających dostęp do terenów wypoczynku i rekreacji mieszkańcom oraz kontynuacja ul. Łąkowej przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców osiedla Pogwizdów.

- **Wpływ planowanego zagospodarowania na tereny chronione z uwagi na wartości przyrodnicze**

Teren projektu planu w przeważającej części położony jest w granicach obszaru Natura 2000 PLH180043 „Mrowle Łąki”. Są to tereny reprezentujące w granicach miasta znaczące wartości przyrodnicze. Celem ochrony obszarów Natura 2000 jest zachowanie różnorodności biologicznej. Cel ten ma być osiągnięty przez zachowanie w dobrym stanie, bądź jego odtworzenie, siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt najważniejszych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego. Zagrożeniem dla realizacji tych celów jest m.in.

zaniechanie/brak koszenia, zasypywanie terenu, melioracja i osuszanie, zmiana składu gatunkowego np. w wyniku sukcesji.

Projektowane zagospodarowanie w granicach obszaru przewiduje zieleń naturalną z dominującym udziałem łąk kośnych, czyli utrzymuje dotychczasowy sposób wykorzystania tego terenu, czym sprzyja realizacji celów ochronnych. Szczegółowo zagadnienie to omówione zostało w Rozdziale 8 niniejszej prognozy (patrz str. 23)

Na niewielkich fragmentach położonych poza granicami obszaru Natura 2000 projektowana jest realizacja zieleni urządzonej oraz fragmentu dróg lokalnej i wewnętrznej oraz teren komunikacji pieszo-rowerowej.

Nie prognozuje się żadnego negatywnego wpływu projektowanego przeznaczenia, zagospodarowania i użytkowania terenu projektu planu nie na wartości przyrodnicze i środowiskowe terenów chronionych.

- **Rozwiązania wspierające adaptację do zmian klimatu**

Przeznaczając w projekcie planu teren pod zieleń naturalną i urządzonej utrzymano jego charakter o dużym znaczeniu mitygacyjnym i adaptacyjnym do zmian klimatu.

Przyjęte ustalenia w tym zakresie dotyczą:

- w odniesieniu do kompleksowego kształtowania terenu:
 - utrzymanie w przeważającej części dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu;
 - wprowadzenie nowych funkcji tj. zieleni urządzonej, o podobnym znaczeniu dla działań adaptacyjnych;
 - niewprowadzanie zabudowy w terenie projektu planu;
- w odniesieniu do obszarów zieleni jako tzw. zielonej infrastruktury:
 - zachowanie dużego powierzchniowo terenu w formie zieleni naturalnej;
 - wprowadzenie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, od nie mniej niż 30% w terenie komunikacji pieszo-rowerowej do nie mniej niż 85% w terenie zieleni naturalnej (1ZN);
- w odniesieniu do obszarów wód jako tzw. niebieskiej infrastruktury:
 - zapisy dotyczące gospodarowania wodami opadowo-roztopowymi;
 - odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej;
 - określenie udziału powierzchni biologicznie czynnej.

11. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE NA ŚRODOWISKO

Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu, określających przeznaczenie i sposób zagospodarowania obszaru na środowisko przyrodnicze. Projekt planu nie wprowadza funkcji, których oddziaływanie mogłoby mieć zasięg transgraniczny.

12. ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO PLANOWANYCH KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE MPZP NR 342/9/2023 NA OSIEDLU POGWIZDÓW NOWY W RZESZOWIE

W projekcie mpzp nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Dotyczą one następujących aspektów:

- **ochrona powietrza**
 - zachowanie dotychczasowego zagospodarowania terenu tj. zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej
- **ochrona wód podziemnych**
 - zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej;
 - odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej;
 - gospodarowanie wodami opadowo-roztopowymi nie wymagającymi oczyszczenia lub odpowiednio oczyszczone:
 - poprzez odprowadzenie po terenie lub do istniejących rowów, których odbiornikiem jest rzeka Mrowla (nie dotyczy obszaru kolejowego);
 - zretencjonowanie z możliwością wykorzystania do celów gospodarczych lub z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury;
 - z terenów dróg i komunikacji - odprowadzenie do kanalizacji deszczowej
- **ochrona jakości życia mieszkańców**
 - wprowadzenie możliwości poprowadzenia komunikacji pieszo-rowerowej oraz lokalizowania miejsc do biwakowania i wypoczynku w terenach zieleni naturalnej
 - wprowadzenie terenów zieleni urządzonej w formie parku, skweru lub zieleńca;

- **ochrona przyrody i krajobrazu**

- zachowanie przeważającej części terenu w formie zieleni naturalnej o przeważającym udziale łąk kośnych, co wzmacnia cele ochrony ustanowione dla obszaru Natura 2000 PLH180043 „Mrowle Łąki” w planie zadań ochronnych;
- nakaz utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, dopasowanych do przeznaczenia każdego z terenów.

13. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZ SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU MPZP

Dla analizy skutków realizacji ustaleń opracowań dotyczących planowania przestrzennego, właściwe jest zastosowanie art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z tym artykułem – w celu oceny aktualności planów miejscowych, wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (co najmniej w czasie kadencji), ocenia postępy w opracowaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do Studium.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE do monitorowania środowiskowych skutków realizacji planów, można wykorzystać stosownie do potrzeb istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

W przypadku opracowań planistycznych istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki ich realizacji. Nie ma więc potrzeby określenia dla Studium, planów lub ich zmian, specjalnego systemu monitoringu wpływu na środowisko.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu mpzp nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie wykonano w oparciu o art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie.

Projekt mpzp nr 342/9/2023 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie obejmuje obszar o powierzchni około 32,38 ha, położony w północnej części miasta Rzeszowa, na osiedlu Pogwizdów Nowy, pomiędzy ul. Warszawską a rzeką Mrowla.

W projekcie planu wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, oznaczone na części graficznej projektu planu symbolami:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- KDL – teren dróg lokalnych;
- KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- KP – teren komunikacji pieszo-rowerowej;
- KKK-WS – teren komunikacji kolejowej lub wód powierzchniowych śródlądowych;
- WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- ZN – teren zieleni naturalnej;
- ZP – teren zieleni urządzonej.

Teren projektu planu lub jego część położone są:

- w granicach obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki PLH 180043, który został oznaczony w części graficznej projektu planu;
- w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody (OLS) dla Lotniska Rzeszów–Jasionka (EPRZ) oraz w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę (BRA) od lotniczych urządzeń naziemnych (LUN);
- w pasie ograniczeń w zagospodarowaniu w sąsiedztwie obszaru kolejowego, które zostały oznaczone w części graficznej;
- w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały oznaczone w części graficznej;
- w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 Dębica - Stalowa Wola – Rzeszów, który został oznaczony w części graficznej.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym kraju wg J. Kondrackiego, obszar opracowania zlokalizowany jest w mezoregionie Pradolina Podkarpacka. Obszar Pradoliny wykorzystuje Mrowla będąca lewobrzeżnym dopływem Wisłoka. Obszar projektu planu obejmuje swymi granicami prawobrzeżną część doliny Mrowli. Jest to teren płaski, zajęty przez zieleń naturalną – łąki.

W obszarze doliny Mrowli podłoże pod warstwą gleby budują torfy o dużej miąższości (ponad 3,0 m). Są to utwory zastoiskowe, niekorzystne dla posadowienia obiektów kubaturowych. Torfy zalegają na utworach wodnolodowcowych. Poza granicami doliny, podłoże terenu budują osady reprezentowane przez pyły i namuły, zalegające na piaskach drobnych.

Wzdłuż północnej granicy opracowania płynie Mrowla, lewobrzeżny dopływ Wisłoka. Płynie ona korytem wciętym około 1,5-2,0 m w dno doliny. Mrowla w czasie stanów wód zalewa teren doliny. Teren objęty opracowaniem znajduje się w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Omawiany obszar znajduje się w granicach GZWP nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Na analizowanym terenie nie występują udokumentowane ujęcia wód podziemnych i strefy ochronne ujęć.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd), obszar opracowania planistycznego położony jest w zlewni JCWP RW20001022669 „Mrowla”. Jest to potok lub strumień nizinny piaszczysty, stanowiący silnie zmienioną część wód.. Położny jest w JCWPd GW2000153 która cechuje się dobrym stanem chemicznym i dobrym stanem ilościowym. Cele środowiskowe tej JCW nie są zagrożone.

Teren projektu planu w przeważającej części znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 i stanowi fragment jednej z czterech enklaw łąk położonych w dolinie Mrowli i jej dopływów, stanowiących specjalny obszar ochrony siedlisk PLH180043 „Mrowle Łąki”.

W projekcie mpzp przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Dotyczą one następujących aspektów:

- **ochrona powietrza**
 - zachowanie dotychczasowego zagospodarowania terenu tj. zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej
- **ochrona wód podziemnych**
 - zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej;
 - odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej;
 - gospodarowanie wodami opadowo-roztopowymi nie wymagającymi oczyszczenia lub odpowiednio oczyszczone:
 - poprzez odprowadzenie po terenie lub do istniejących rowów, których odbiornikiem jest rzeka Mrowla (nie dotyczy obszaru kolejowego);
 - zretencjonowanie z możliwością wykorzystania do celów gospodarczych lub z zastosowaniem rozwiązań z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury;
 - z terenów dróg i komunikacji - odprowadzenie do kanalizacji deszczowej
- **ochrona jakości życia mieszkańców**
 - wprowadzenie możliwości poprowadzenia komunikacji pieszo-rowerowej oraz lokalizowania miejsc do biwakowania i wypoczynku w terenach zieleni naturalnej
 - wprowadzenie terenów zieleni urządzonej w formie parku, skweru lub zieleńca;
- **ochrona przyrody i krajobrazu**
 - zachowanie przeważającej części terenu w formie zieleni naturalnej o przeważającym udziale łąk kośnych, co wzmacnia cele ochrony ustanowione dla obszaru Natura 2000 PLH180043 „Mrowle Łąki” w planie zadań ochronnych;
 - nakaz utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, dopasowanych do przeznaczenia każdego z terenów.

Zasady zagospodarowania terenu tj. projektowane funkcje terenu, zasady zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną tj. elektroenergetyczną, wodociągową oraz gospodarowania wodami opadowo-roztopowymi nie będą negatywnie wpływać na obszar Natura 2000.

Nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu, określających przeznaczenie i sposób zagospodarowania obszaru na środowisko przyrodnicze.

Opracowanie
mgr inż. Katarzyna Dusza

Rzeszów, styczeń 2025 r.

OŚWIADCZENIE SPORZĄDZAJĄCEGO PROGNOZĘ

Niniejszym oświadczam, że spełniam wymagania zawarte w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w zakresie opracowywania prognoz oddziaływania na środowisko.

Ukończyłam studia wyższe na kierunku Ochrona środowiska na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu oraz posiadam kilkunastoletnie doświadczenie w pracy przy opracowywaniu prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Katarzyna Dusza